

עפ"ג 9231/09/13 - רון נעים נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 9231-09-13 נעים נ' מדינת ישראל

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר - אב"ד

כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ

כב' השופטת מרים סוקולוב

המערער:

רון נעים

ע"י ב"כ עו"ד דורון ברזילי

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ע"י עו"ד רחל גור-אריה מפרקליטות מחוז ת"א (פלילי)

<#6#

פסק דין

1. המערער הורשע בבית-משפט קמא באי-הגשה במועד לפקיד השומה 10 דו"חות שנתיים, עבירות לפי סעיף 215(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]. האמור לעיל משקף את כתב האישום לאחר תיקונו. מלכתחילה נטען, כי מדובר ב- 4 דו"חות, אולם ב- 2012 תוקן כתב האישום ומספר הדו"חות הועמד על 10, שהם משקפים את שנות המס 2002 - 2011. בסופו של דבר המערער הורשע המערער בעובדות כתב האישום המתוקן. המחלוקת ניטשה סביב דו"ח אחד בלבד מבין העשרה. במחלוקת זו נתבקשה כב' השופטת קמא להכריע, ובהחלטה מנומקת קבעה, כי בסופו של דבר, גם באשר לדו"ח זה "לא הוכחה סיבה מספקת לאיחור בהגשת הדו"ח השנתי". בשורה התחתונה ההרשעה היא, איפוא, ב- 10 עבירות על-פי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה.

בהתבסס על ממצא זה, הטיל בית-משפט קמא על המערער את העונשים הבאים:

(1) מאסר בפועל בן 9 חודשים.

(2) 10 חודשי מאסר על תנאי.

(3) קנס בסך 40,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו.

2. בגזר הדין התייחס בית-משפט קמא לכל ההסברים שניתנו על-ידי המערער, באשר לסיבת אי-הגשת הדו"חות. בית המשפט התייחס לעובדה, כי בתאריך 27.2.13 הגיש המערער לפקיד השומה 10 דו"חות מלווים בדו"חות רווח עמוד 1

הפסד, אולם עמד על-כך כי מדובר באיחור של כ- 10 שנים. ההגשה התאפשרה בהינתן "הנכונות ואורח הרוח" שגילו בית המשפט והמאשימה. אלא, שגם בכך לא סגי. הדו"חות שהוגשו עוררו סימני שאלה ופקיד השומה התקשה לסמוך במאת האחוזים על הנתונים המופיעים בהם.

עוד התייחס בית המשפט לכך, שהמערער הוא עו"ד במקצועו. הוא היה מודע לכל אורך הדרך לחובתו להגיש את הדו"חות במועד, הוא הפר את החוק כבר בשנת 2003 והמשיך בכך שנה אחר שנה. בהינתן האמור לעיל, קבע בית-משפט קמא כי מתחם הענישה נע בין 9 חודשי מאסר בפועל ברף התחתון כשאליהם מצטרף מאסר על תנאי וקנס לבין 18 חודשי מאסר בפועל ברף העליון, גם הפעם בתוספת מאסר על תנאי וקנס.

כפי שניתן לראות מהתוצאה הסופית שצויינה כבר לעיל, בית המשפט העמיד את המערער, בשלב גזר הדין, ברף התחתון של המתחם שנקבע על ידו, והטיל עליו, כאמור, 9 חודשי מאסר בפועל וכן את הקנס המינימלי שנקבע על-ידו לענין המתחם. בהטילו את הרף הנמוך במתחם שנקבע על ידו, התייחס בית המשפט בעיקר למצבו הגופני של המערער. המערער סובל ממחלות רבות ובית-משפט קמא, כמו גם לנו בדיעבד, הוגשו תעודות רפואיות. למערער בעיות המצריכות ניתוח. בפנינו נטען כי מדובר בשלושה ניתוחים ולא רק ניתוח אחד. אליבא דבית-משפט קמא: **"מצבו הרפואי של הנאשם הובא בחשבון בכלל השיקולים לקולא. ינתן לאלה משקל רב. כך גם למצבו הכלכלי הקשה, כפי שהוצג על ידו"** (עמ' 58 לגזר הדין).

3. לענין הגשת הדו"חות המאוחרת, קבעה כב' השופטת קמא, כי יש קושי לראות בו כמי שכיפר על מעשיו ומחדליו, ולא ניתן לייחס לכך משקל רב. עוד התייחסה כב' השופטת קמא לנסיבות אישיות נוספות של המערער, הן לקולא והן לחומרה. לחומרה מצוייה העובדה, שהמערער כבר הורשע בעבירות וריצה עונש מאסר. נעיר במאמר מוסגר, כי עונש מאסר זה עמד, בין היתר, בבסיס העובדה שההליכים בתיק זה התמשכו לאורך זמן רב כל כך. כתב האישום הוגש ב- 2009 וסיום הדיון היה ב- 2013.

4. על גזר הדין, כאמור, ערעורו של המערער בפנינו. שלושה נדבכים עיקריים בערעור המערער: האחד - אליבא דהסניגור, היה צריך לתת משקל מלא לכך שהמערער הגיש את הדו"חות, גם אם במאוחר. פקיד השומה היה צריך לקלוט את הדו"חות ולדווח על-כך לבית המשפט. גם אם קיימת מחלוקת שומתית, הרי מדובר במחלוקת אזרחית והיא איננה מאיינת את המסקנה, כי בהיבט הפלילי הוסר המחדל, שהרי המערער הגיש את הדו"חות. לא כך נהג פקיד השומה במקרה הנוכחי, ועל-כך מלין הסניגור.

הנדבך הנוסף הינו היעדר נזק לקופת המדינה - עיון בדו"חות מצביע על-כך שהמערער ספג הפסדים בתקופה שבה לא הגיש את הדו"חות. לו היה מגיש בזמנו, הדעת נותנת כי לא היה נדרש לשלם, ובמילים אחרות, לפיכך למדינה לא נגרם נזק.

הנדבך האחרון שעליו הושם מירב המשקל עניינו נסיבותיו האישיות של המערער, ובגדר נדבך זה הושם הדגש על מצבו הבריאותי. המערער, כאמור, סובל ממחלות רבות: מחלת קרוהן, סרטן, הוא עבר כריתת כיליה, הוא אמור לעבור ניתוחים נוספים, הוא איננו מצליח משום כך לשקם את מצבו הכלכלי. ריצוי מאסר במצבו יהווה קושי בלתי-נסבל מבחינתו. ולו רק מטעם זה מן הראוי להיעתר לבקשה ולבטל את עונש המאסר בפועל.

5. הדיון בפנינו התמשך על פני מספר ישיבות, בעיקר משום שרצינו לקבל תמונת מצב, האם באמת שירות בתי הסוהר איננו מסוגל לתת למערער את התנאים הדרושים לו, בהינתן מחלותיו השונות וצרכיו הרפואיים. לצורך קבלת תשובה ברורה בנושא זה דחינו מספר פעמים את הדיון. בסופו של דבר, אין בפנינו חוות-דעת האומרת, כי המערער לא יוכל לרצות עונש מאסר. חוות הדעת מיום 7.1.14. בשורה התחתונה אומרת ממלאת מקום המנהל הרפואי במר"ש: **"על-סמך המסמכים שקיבלתי, שב"ס ביחד עם גורמי רפואה בקהילה, מסוגל לספק מענה רפואי לחולה"**. אנו רואים לציין, כי מדובר בחוות-דעת מפורטת, שמתייחסת לממצאים העכשוויים הנוגעים למערער. חוות הדעת שהומצאה לנו היום, מאותו גוף עצמו (מר"ש) איננה משנה את התמונה. לדברי כותבת חוות הדעת, לא קיבלה שום מסמכים רפואיים נוספים המשנים את התמונה.

זהו, איפוא, סיכום המצב שבפנינו. אין בפנינו כל מסמך המצביע על-כך שהמערער לא יוכל לרצות מאסר, גם אם אנו יוצאים מנקודת הנחה שריצויו לא יהיה קל.

6. מכאן להחלטתנו:

לאחר ששקלנו את מכלול הנתונים, איננו רואים מקום להתערב בענישה. באשר לעבירות שמדובר בהן: מספר העבירות, התקופה הארוכה שבה מדובר, מדברים בעד עצמם. דיווח נכון הוא הבסיס לתשלום מס. אי-דיווח מונע מרשויות המס את הכלי המינימלי והאלמנטרי לחיובו של פלוני במס. אין להתייחס לעבירה זו כעבירה טכנית, אלא כעבירה משמעותית. כך קבעה כב' השופטת קמא, ובנושא זה אנו תמימי-דעים איתה. היה למערער את מלוא הזמן להתעשת ולהגיש את הדו"חות. המערער הוא עו"ד במקצועו. חזקה עליו שמהות החובה ומשמעותה ברורה לו, ועדיין לא עשה כן.

אנו רואים להפנות למה שנאמר בפיסקה 22 לגזר הדין של בית-משפט קמא. מלכתחילה הוציא פקידה השומה שומות על-פי מיטב שפיטה, ביחס לשומות 2002 - 2006. שומות אלה עומדות, נכון ליום מתן גזר הדין בבית-משפט קמא, על 11 מיליון ₪. כפי שציין בית-משפט קמא, לא הוגשה השגה והמספר מדבר בעד עצמו. מקובלת עלינו גם מסקנתה של כב' השופטת, כי לא ניתן להתייחס למשיב כמי שהסיר את מחדליו בקשר להגשת הדו"חות. כל עוד לא נקלטו הדו"חות הללו על-ידי פקיד השומה, לא ניתן להתייחס אליהם כאל הסרת המחדל.

7. מתחם הענישה שקבעה כב' השופטת קמא, הוא על-כן מתחם סביר, המשקף הן את נורמת הענישה הנוהגת ואת הנסיבות שהוכחו בפניה. באומרנו כך, חרצנו בעצם את הדין בתיק זה, שהרי בית-משפט קמא הטיל על המערער את הרף התחתון במתחם הענישה שנקבע על ידו. מצבו הגופני של המערער, שהוא אכן קשה, נלקח בחשבון ואיננו סבורים שניתן להתערב מעבר לכך. סוגיית ריצוי מאסר על-ידי אנשים חולים, ואפילו חולים מאד, נבדקה לא פעם בפסיקה, כאשר ההלכה הנוהגת היא, שאין בכך כדי למנוע מאסר. דיון מעמיק בסוגייה זו נעשה בפרשת רוני שוורץ, אף הוא עו"ד שהורשע בעבירות קשות וחמורות בהרבה מאלה שהורשע המערער בפנינו. אנו מוכנים להסכים שמדובר בעבירות שאין כל פרופורציה בינן לבין עבירותיו של המערער. אם אנו מפנים לפסק-דין זה, הרי זה רק לענין ההתייחסות לסוגייה הרפואית. מצבו הרפואי של שוורץ היה חמור עשרת מונים מזה של המערער שבפנינו. בית-משפט זה אישר את שליחתו למאסר לתקופה ארוכה במיוחד. החלטתנו זכתה להתייחסותו של בית המשפט העליון, שקבע כי אין מקום לבחון את הסוגייה פעם נוספת ואישר את המאסר שהיה לתקופה של 66 חודשים.

עמוד 3

בשולי הדברים אנו רואים להפנות לסעיף 16 לפקודת שירות בתי הסוהר, המאפשר העברת אסיר לבית-חולים ממשלתי, אם יתעורר הצורך בכך. בנוסף, אנו מפנים לסעיף 7(א) לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001, שזו לשונו: **"הוועדה רשאית בכל עת לשחרר על תנאי אסיר ממאסרו לאחר ששקלה חוות-דעת של רופא. אם בשל חולניו ימיו ספורים, או אם בשל חולניו המשך שהותו במאסר יסכן את חייו באופן ממשי".** אנו מאחלים למערער כי המאסר לא יסכן את חייו. מכל מקום, הכלים החקיקתיים, אם אכן יתעורר הצורך בכך, מצויים בשתי הוראות החקיקה אליהם הפנינו, והדעת נותנת כי במקרה הצורך ייעשה בהם שימוש.

אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום י' אדר תשע"ד, 10/02/2014 במעמד הצדדים.

מרים סוקולוב, שופטת

ג'ורג קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד

החלטה

הנדון יתייב למאסרו בבית מעצר ניצן ביום 22.4.14 עד השעה 12:00 או על-פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מפסק-דין זה.

על הנדון לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טל': 08-9787336; 08-9787377.

הערבויות שהופקדו בתיק ישמשו להבטחת התייצבותו לריצוי המאסר.

ניתנה והודעה היום י' אדר תשע"ד, 10/02/2014 במעמד הצדדים.

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד

ג'ורג קרא, ס"נ

מרים סוקולוב, שופטת